

Романюк В.В., студентка 2 курсу магістратури, факультету
Економіки та управління
Національний університет «Запорізька політехніка»

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в умовах глобалізації та необхідності інтеграції в світовий економічний простір, універсальним критерієм стратегії розвитку будь-якої країни повинна стати конкурентоспроможність, як ймовірність реалізації конкурентних переваг на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Не бажано характеризувати ринкове економічне середовище без такої суттєвої економічної закономірності, як конкуренція. Без неї характеристика буде неповною. Ринок – це структура, яка має певний порядок. Цей порядок забезпечується силою, яка упорядковує взаємовідносини між споживачами та виробниками, і цією силою є конкуренція. Конкуренція в перекладі з латинської мови означає «змагання» чи «зіткнення».

Діяльність підприємств в умовах ринкової економіки пов'язана з необхідністю завоювання і зміцнення власних позицій в конкурентному середовищі. Конкурентне середовище на ринку в перехідний період створювалося, як під впливом лібералізації цін, так і завдяки реалізації регулюючої ролі держави шляхом впровадження заходів комерціалізації, приватизації, розробки відповідної законодавчої бази. Результатом процесів роздержавлення і приватизації було формування ринку, в якому збільшилася кількість економічно самостійних суб'єктів і з'явилися умови для конкуренції. Відповідно до сучасного ієрархічним поділу, конкурентоспроможність держави базується на конкурентоспроможності національних підприємств і безпосередньо залежить від неї. Тому й не

дивно, що в міжнародних рейтингах оцінка конкурентоспроможності нашої економіки не висока.

Можливість для підприємства вистояти в умовах постійної конкурентної боротьби залежить від рівня його конкурентоспроможності. У науковій літературі поняття конкурентоспроможності трактується дуже неоднозначно. В цілому конкурентоспроможність можна охарактеризувати як сукупність характеристик об'єкта, що відрізняють його від об'єктів-аналогів і які забезпечують його перевагу над ними.

Конкурентоспроможність підприємства є наявність у нього властивостей, що визначають його порівняльні переваги по відношенню до інших підприємств. Таким чином, рівень конкурентоспроможності підприємства встановлюється на основі порівняння підприємств по ефективності використання ресурсів.

У ринковій економіці конкуренція – це боротьба, суперництво між виробниками товарів та послуг за економічно вигідніші умови господарювання, за кращі умови виробництва та реалізації продукту. Означене визначення конкуренції панувало в класичній та неокласичній теорії. Згадані теорії детермінували конкуренцію як незалежну поведінку економічних агентів, які прагнули контролювати ринок.

Конкурентоспроможність організації виступає в якості одного з найбільш актуальних завдань сучасної економіки, що обумовлено постійним посиленням конкуренції всередині кожної галузі, і як наслідок виникненням необхідності застосування на практиці цілого ряду механізмів жорсткого контролю за дотриманням позицій підприємства на функціонуючих ринках.

Для ефективної роботи організації необхідно чітко і правильно оцінювати її конкурентні переваги, вміти забезпечувати конкурентоспроможність.

Оцінка конкурентоспроможності, що проводиться організаціями, в більшості випадків заснована на інтуїтивних відчуттях і загальні враження

про організацію, однак більш об'єктивну оцінку стану на високо конкурентному товарному ринку можна отримати тільки шляхом формалізації її окремих показників, дослідження впливу факторів і аналізу отриманих результатів. Показники, які можуть бути використані при оцінці конкурентоспроможності різняться, їх набір може відрізнятися в залежності від використовуваної методики оцінки.

Оцінка конкурентоспроможності організації необхідна в цілях:

- розробки заходів щодо підвищення конкурентоспроможності;
- вибору контрагентів для спільної діяльності;
- складання програми виходу підприємства на нові ринки збуту;
- здійснення інвестиційної діяльності;
- здійснення державного регулювання економіки.

Таким чином, можна зробити висновок, що конкуренція – це ключове поняття, яке виражає саму суть ринкових відносин. Готовність суб'єктів економіки до конкурентної боротьби залежить від усвідомлення природи конкуренції, форм її прояву, методів конкурентної боротьби та чинників, що визначають ефективність господарювання суб'єктів економіки в такій боротьбі. В умовах існування значної кількості різних наукових підходів особливого значення набуває дослідження еволюції поглядів на конкуренцію, оскільки саме таким шляхом можна систематизувати рекомендації щодо підвищення рівня конкурентоспроможності як окремого економічного суб'єкта, так і економіки країни в цілому.